

Scenariusz projektu edukacyjnego: Tworzymy regulamin wyborów i działania organów samorządu uczniowskiego

Autorka: Olga Napiontek

Scenariusz dla gimnazjum/ szkoły ponadgimnazjalnej

Czas realizacji projektu – 16 godzin

Cele ogólne projektu:

- Ustalenie przez uczniów zadań i sposobu pracy samorządu uczniowskiego poprzez stworzenie regulaminu działania i wybierania organów Samorządu Uczniowskiego.

Cele szczegółowe:

Uczniowie:

- uczyć się zabierać głos w sprawach wspólnych, w tym przypadku dzięki dyskusji o tym, jacy mają być kandydaci i w jaki sposób mają reprezentować samorząd
- doświadczają podmiotowego traktowania, dzięki włączeniu wszystkich uczniów w proces namysłu nad regulaminem.
- dowiadują się, w jaki sposób tworzone jest prawo i reguły
- zyskują przekonanie, że w społeczeństwie demokratycznym prawo służyć ma tym, których sprawa reguluje.
- zyskują wiarę, że samorząd w naszej szkole jest faktycznie oparty na regułach stworzonych przez uczniów, co buduje autorytet tej instytucji.

Główne kompetencje kluczowe rozwijane podczas realizacji projektu:

- wyrażanie własnej opinii oraz udział w procesach decyzyjnych
- konstruktywne uczestnictwo w działaniach społeczności lokalnej i sąsiedzkiej
- umiejętność planowania działań (pracy, nauki)

Cele edukacyjne:

Są zgodne z podstawą programową kształcenia ogólnego w zakresie: wiedza o społeczeństwie.

Dla III etapu edukacyjnego:

Cele kształcenia:

- III. Współdziałanie w sprawach publicznych. Uczeń współpracuje z innymi – planuje, dzieli się zadaniami i wywiązuje się z nich.
- IV. Znajomość zasad i procedur demokracji. Uczeń rozumie demokratyczne zasady i procedury i stosuje je w życiu szkoły oraz innych społeczności; rozpoznaje przypadki łamania norm demokratycznych i ocenia ich konsekwencje; wyjaśnia znaczenie indywidualnej i zbiorowej aktywności obywateli.”

Projekt współfinansowany przez Szwajcarię w ramach szwajcarskiego programu współpracy z nowymi krajami członkowskimi Unii Europejskiej

Zalecane warunki i sposób realizacji. Szkoła powinna zapewnić takie warunki, by uczniowie:

- 4. brali udział w dyskusjach i debatach na forum klasy, szkoły i w innych sytuacjach społecznych;
- 5. pracowali nad rozwiązywaniem wybranych problemów swego otoczenia i szerszych społeczności;
- 6. mieli realny wpływ na wybrane obszary życia szkoły, m.in. w ramach samorządu uczniowskiego;

Dla IV etapu edukacyjnego:

Zajęcia z wiedzy o społeczeństwie kształtują u uczniów następujące postawy:

- zaangażowanie w działania obywatelskie – uczeń angażuje się w działania społeczne i obywatelskie;
- wrażliwość społeczna – uczeń dostrzega przejawy niesprawiedliwości i reaguje na nie;
- odpowiedzialność – uczeń podejmuje odpowiedzialne działania w swojej społeczności, konstruktywnie zachowuje się w sytuacjach konfliktowych;

Zalecane warunki i sposób realizacji. Szkoła powinna zapewnić takie warunki, by uczniowie:

- 4. brali udział w dyskusjach i debatach na forum klasy, szkoły i w innych sytuacjach społecznych;
- 5. pracowali nad rozwiązywaniem wybranych problemów swego otoczenia i szerszych społeczności;
- 6. mieli realny wpływ na wybrane obszary życia szkoły, m.in. w ramach samorządu uczniowskiego;

Produkt końcowe projektu:

- Regulamin wyborów i działania organów samorządu uczniowskiego

Uzasadnienie realizacji projektu

Ustawa o systemie oświaty w pkt 3 artykułu 55 stanowi, iż: Zasady wybierania i działania organów samorządu określa regulamin uchwalany przez ogół uczniów w głosowaniu równym, tajnym i powszechnym. Organy samorządu są jedynymi reprezentantami ogółu uczniów. Zatem wspieranie uczniów w przygotowaniu tego regulaminu należy traktować, jak ważne zadanie szkoły. Niniejszy projekt jest propozycją zorganizowania procesu uchwalania tegoż regulaminu w sposób włączający, partycypacyjny, tak by dać możliwość doświadczania uczniom udziału w ważnym procesie decyzyjnym. Ważnym gdyż dotyczącym ich samych. Działanie samorządu uczniowskiego na terenie szkoły jest niezwykle istotne, gdyż pozwala na doświadczenie procedur demokratycznych. Innymi słowy przygotowujemy w ten sposób dzieci i młodzież do bycia świadomymi i aktywnymi obywatelami.

Realizacja tego projektu zapewnia wypełnienie przez szkołę ustawowych wymagań odnoszących się do działania samorządu uczniowskiego.

OPIS DZIAŁAŃ W PROJEKCIE

Najlepsza pora do realizacji tego projektu to początek roku szkolnego. Dopiero po uchwaleniu tegoż regulaminu można rozpocząć wybory organów SU. Projekt ten można realizować ze specjalną grupą projektową albo z reprezentacją samorządu uczniowskiego, wybraną w poprzednim roku szkolnym.

Etap projektu	Działania/Opis	Czas	Terminy (wpisać daty)	Uwagi
Sformułowanie problemu i celów projektu	Uczniowie poznają cel projektu, dowiadują się, że będą stanowić specjalną grupę szkolną, której zadaniem jest zorganizowanie procesu, w którym uczniowie uchwalą regulamin wyboru i działania organów samorządu uczniowskiego.	1 godzina		
Planowanie działań	Uczniowie wyznaczają kluczowe etapy, a szczególnie: <ul style="list-style-type: none"> • Opracowanie wstępnej propozycji regulaminu • Konsultacje wstępnej wersji regulaminu z innymi uczniami (element partycypacji) • Opracowanie ostatecznej wersji regulaminu uwzględniającej uwagi z konsultacji • Poddanie pod głosowanie ostatecznej wersji regulaminu. 	1 godzina		
Działania uczniów	Tworzenie wstępnego regulaminu wybierania i działania organów SU	5 godzin		
	Formułowanie propozycji regulaminu i przygotowanie procesu konsultacji ze społecznością uczniowską	1 godzina		
	Realizacja zadań przez grupy – samodzielna praca uczniów	4 godziny		
	Głosowanie wszystkich uczniów – organizacja i przeprowadzenie	3 godziny		
Refleksja	Wskazanie uczniom korzyści z realizacji projektu na poziomie indywidualnym i grupowym	1 godzina		

DZIAŁANIA

Sformułowanie problemu i celów projektu

Czas trwania: 1 godzina

Przestaw uczniom cel projektu. Powiedz im, że będą stanowić specjalną grupę szkolną, której zadaniem jest zorganizowanie procesu, w którym uczniowie uchwalą regulamin wyboru i działania organów samorządu uczniowskiego.

Następnie podziel uczniów na 3 grupy i pokaż im zapisy Ustawy o systemie oświaty, które odnoszą się do uchwalania regulaminu (art.55 ustawy o systemie oświaty). Poproś ich by w ciągu 10 minut odpowiedzieli na następujące pytania:

- Co musi zawierać regulamin? Jakie kwestie ma rozstrzygać?
- Kto uchwała regulamin? Kto decyduje o jego treści?
- W jaki sposób należy przeprowadzić głosowanie? Co oznaczają pojęcia: powszechne, tajne, równe?

Po pracy w grupach, ich przedstawiciele przedstawiają wyniki namysłu. Podsumuj tę część mówiąc, że teraz uczniowie wiedzą co mają zrobić.

Następnie wyjaśnij, że ich zadaniem, nie jest tylko opracowanie regulaminu, ale zorganizowanie procesu uchwalania tegoż regulaminu, tak by był on partycypacyjny. Zapytaj ich, czy wiedzą co znaczy pojęcia partycypacji społecznej? Czy spotkali się już z tym pojęciem?

Po zebraniu uwag uczniów podsumuj ich wypowiedzi, posługując się definicją partycypacji, którą można odnaleźć w załączniku nr 1.

Podsumuj, że proces uchwalania regulaminu będzie partycypacyjny wtedy, gdy jak najwięcej uczniów uda się włączyć do zastanawiania się, jakie treści zapisy należy w nim umieścić. Innymi słowy ważne jest zaproszenie osób spoza grupy projektowej do namysłu nad tym jakie mają być w naszej szkole organy SU, jakie powinny mieć zadania oraz w jaki sposób te organy mają być wybierane.

Poproś uczniów by w parach na kartkach napisali pomysły na włączenie innych uczniów. Następnie zbierz je. Odczytując na głos posegreguj, na przykład przyklepiając za pomocą magnesów do tablicy.

Podsumuj tę część projektu wskazując, że wiadomo już CO jest przedmiotem projektu (regulamin) oraz w jaki sposób ma on zostać wypracowany (partycypacyjnie).

Następnie zaproś uczniów do swobodnej rozmowy o tym, co uczniowie uważają na temat tego projektu. Jakie widzą szanse a jakie widzą zagrożenia.

Na koniec poinformuj, że uczniowie na następnym spotkaniu projektowym zajmą się zaplanowaniem działań, jakie podejmą by osiągnąć cel projektu.

Planowanie pracy

Czas trwania: 1 godzina

Zaproś uczniów do planowania procesu uchwalania regulaminu.

Zapytaj ich jakie etapy uważają za niezbędne, by regulamin był dobry oraz uchwalony partycypacyjnie (Przypomnij uczniom, jakie pomysły mieli na poprzednim spotkaniu, gdy zastanawiali się w jaki sposób włączyć innych uczniów).

Wypisz te etapy na tablicy.

Następnie zastanówcie się, w jakiej kolejności powinny po sobie następować.

Sprawdźcie na koniec, czy wszystkie kluczowe etapy zostały uwzględnione, a szczególnie:

- Opracowanie wstępnej propozycji regulaminu
- Konsultacje wstępnej wersji regulaminu z innymi uczniami (element partycypacji)
- Opracowanie ostatecznej wersji regulaminu uwzględniającej uwagi z konsultacji
- Poddanie pod głosowanie ostatecznej wersji regulaminu.

Gdy harmonogram zostanie spisany, poproś uczniów, by zdecydowali, w jaki sposób chcą poinformować wszystkich uczniów szkoły o tym, że proces opracowania regulaminu właśnie się zaczyna (Inspiracją może być opis technik informacyjnych stosowanych przy okazji informowania o konsultacjach społecznych. Techniki te wykorzystywane są przez władze samorządowe. Patrz załącznik nr 2). Uczniowie wymieniają te sposoby a następnie decydują które z nich wykorzystają. Następnie dzielą się zadaniami, która osoba/ grupa podejmie się wykonania poszczególnych działań informacyjnych

Działania uczniów

Etap 1: Tworzymy wstępny regulamin wybierania i działania organów samorządu uczniowskiego (5 godzin)

Powiedz uczniom, że ta część projektu służy wypracowaniu wstępnego regulaminu wybierania i działania organów SU. Podkreśl, że regulamin ten ma w jak największym stopniu oddawać to w jaki sposób ma działać samorząd uczniowski w danej szkole. Poproś uczniów by nie sugerowali się rozwiązaniami, które już są przyjęte, choć oczywiście warto wziąć je pod uwagę.

Tworzenie wstępnego projektu regulaminu SU będzie polegało na udzieleniu odpowiedzi na kilka kluczowych pytań.

Pytanie 1: Co mogą robić organy samorządu uczniowskiego w naszej szkole? (1 godzina)

Powiedz uczniom, że to jakie będą organy SU jak je będą uczniowie wybierać jest kwestią wtórną do pytania pierwotnego, co mają te organy robić. Jaka jest ich rola? Wskaż, że zakres działania samorządów uczniowskich

w szkołach określony jest przez Ustawę o Systemie Oświaty. Uprawnienia samorządu uczniowskiego z niej wynikają, gdyż różnego typu instytucje w państwie prawnym działają na podstawie i w granicach prawa.

Podziel uczniów na 5 grup. Każdej z nich daj fragment art. 55 ustawy o systemie oświatowej opisującego kompetencje SU. Poproś uczniów, by dopisali konkretne działania jakie SU może wykonywać na podstawie danych zapisów.

Po 10 minutach każda grupa przedstawia te działania.

Podsumuj: widzicie co może robić samorząd uczniowski. Spytaj się uczniów, które działania są według nich najważniejsze i dlaczego. Zaznacz, że tym najważniejszym trzeba będzie poświęcić najwięcej uwagi w dalszych pracach.

Pytanie 2: W jaki sposób ma być zorganizowany SU w naszej szkole by był skuteczny? (1 godziny)

Teraz zastanówcie się w jaki sposób SU powinien być zorganizowany w waszej szkole, by skutecznie zapewnić te działania w naszej szkole.

Pytanie o organizację jest właśnie pytaniem o to, jakie organy ma mieć wasz SU.

Możliwe są różne rozwiązania. Omówicie na początku obecnie obowiązujące. Omówcie wspólnie ich wady i zalety.

A teraz zastanówcie się, jakie inne rozwiązania organizacyjne są możliwe do tego, żeby zadania SU były realizowane skutecznie a zaangażowanie w działania samorządowe było przyjemnością.

W tym celu podziel znowu uczniów na kilka grup. Nie mogą być zbyt liczne, żeby każdy miał pole do wypowiedzi. Poproś by każda grupa zanotowała swoje pomysły. Następnie przedstawcie je. Niech każda grupa otrzyma informację zwrotną dotyczącą swojego pomysłu: uczniowie z pozostałych grup wskazują: co im się podoba w pomysle i dlaczego? oraz jakie modyfikacje warto wprowadzić.

Następie jako zadanie domowe poproś, by każda grupa przygotowała jeden slajd prezentacji w formacie power point przedstawiający jej pomysł oraz prześlą do Nauczyciela bądź ucznia, którzy złączą je w jedną prezentację. Niech grupy przygotują się do omówienia zalet i wad poszczególnych rozwiązań,

Wśród różnych pomysłów organizacyjnych można wymienić:

- Rada trójek klasowych
- Rada przewodniczących klas
- Rada SU
- Zgromadzenie wszystkich uczniów
- Grupy zadaniowe tematyczne, do których z każdej klasy będą wybierani przedstawiciele

Oraz wiele innych rozwiązań.

Podziękuj za tę część aktywności i zaproś na następne spotkanie, podczas którego będziecie prezentować jeszcze raz te rozwiązania w prezentacji oraz decydować, które jest najbardziej pasujące do Waszej społeczności szkolnej.

Pytanie 3: Jaki sposób organizacji SU będzie najlepszy? Podejmujemy decyzję wstępną (1 godzina)

Wyświetl power pointa z propozycjami. Poproś by autorzy każdej z nich omówili jej wady i zalety.

Następie na wykonanej liście propozycji poproś uczniów, by postawili swoje stemple. Każdy uczeń ma 2 stemple i może przyporządkować je do dwóch propozycji, które uważa za najbardziej adekwatne.

Na tej podstawie powstanie tzw. Krótka lista. Wybierz z nich 3 propozycje i podziel uczniów na 3 grupy. Każdą z nich poproś o przedyskutowanie przez 10 minut proponowanych wszystkich 3 rozwiązań. Następnie zaproś uczniów do kręgu i jeszcze raz porozmawiajcie jakie organizacyjne rozwiązanie jest optymalne. Spróbujcie zbudować consensus.

Jeśli jest on niemożliwy, zróbcie tajne głosowanie .

Wybrany sposób organizacji SU w waszej szkole omówcie.

Pytanie 4: W jaki sposób mają być wybierane te organy samorządu uczniowskiego? (1 godzina)

Uczniowie wiedzą już jakie organy w ich szkole będą najskuteczniej realizowały samorządność uczniowską. Teraz przychodzi czas na zaprojektowanie sposobu ich wybierania. Podziel uczniów na 4 grupy. Niech każda z nich przygotuje swoje pomysły. Po 10 minutach niech się pogłębią dyskusję nad swoimi pomysłami metodą częściowej wymiany składu „stolików”. Następnie na forum grupy omówicie pomysły i wybierzcie jeden.

Pytanie 5: W jaki sposób organ samorządu uczniowskiego będzie działał? (1 godzina)

Regulamin SU ma również rozstrzygać sposób, w jaki będzie on pracował na co dzień.

Zadaniem dla uczniów jest zatem zastanowienie się, w jaki sposób ten organ ma na co dzień pracować:

1. W jaki sposób ma się spotykać?/ jak często?
2. W jaki sposób ma się sprawozdawać innym uczniom ze swoich działań?
3. W jaki sposób kontaktować się z uczniami?
4. W jaki sposób organ ma informować o swojej działalności pozostałych uczniów?
5. W jaki sposób uczniowie mają organowi przedstawiać swoje problemy?
6. W jaki sposób organ będzie przekazywał sprawy zgłaszane przez uczniów dyrekcji?

Odpowiedź na te pytania uczniowie udzielają pracując w 6 grupach. Piszą swoje propozycje na kartkach/flipchartach. Następnie prezentują je reszcie grupy i wspólnie cała grupa szczegółowo analizuje propozycje, komentuje, sugeruje dodatkowe zapisy. Przedstawiciele poszczególnych grup notują uwagi. Następnie grupy siadają do komputerów i spisują swoje ustalenia.

Etap 2: FORMUŁOWANIE PROPOZYCJI REGULAMINU I PRZYGOTOWANIE PROCESU KONSULTACJI ZE SPOŁECZNOŚCIĄ UCZNIOWSKĄ (6 godzin)

1. Faza przygotowawcza (1 godzina)

Założenia regulaminu SU już powstały. Należy je zatem przygotować do upublicznienia innym uczniom. Proponujemy, żeby grupę projektową trzeba podzielić na 3 podgrupy:

- Legislatorów - osoby, które sformułują brzmienie poszczególnych punktów regulaminu na podstawie udzielonych odpowiedzi na pytania. Uczniowie mogą wzorować się tu na stylu pisanie regulaminów, stosowanych w szkole. Warto jednak przypilnować, by język był nieprzesadnie specjalistyczny i zrozumiały – to przecież regulamin pisany dla uczniów i przez uczniów.
- PRowców – grupa, która zachęci uczniów do wypowiedzenia się na temat propozycji regulaminu. Zadaniem grupy jest obmyślenie sposobów dotarcia do pozostałych uczniów.

- Konsultantów – zadaniem tej grupy jest zbieranie opinii o regulaminie wśród pozostałych uczniów. Można użyć różnych metod np.: formularz zbierania opinii, założenie adresu email, na który będą spływać uwagi itp.). Rolą konsultantów jest również wraz z nauczycielem prowadzącym projekt zwrócić się do wychowawców z prośbą o omówienie tego regulaminu na lekcjach wychowawczych.
- Grupa przygotowująca głosowanie, które będzie przeprowadzone po konsultacjach i uwzględnieniu uwag.

Pozwól uczniom swobodnie dobrać się w grupy. Niech każda przygotuje plan swojej pracy, a następnie przedstawi reszcie. Ułóżcie harmonogram wspólny tak by poszczególne działania zgrały się w czasie (np.; legislatorzy muszą skończyć swoją pracę, żeby możliwe było Uczniowie następnie wdrażają go w życie.

Kolejne spotkanie powinno być poświęcone zebraniu uwag, omówieniu ich oraz decyzji o ich uwzględnieniu. Następnie legislatorzy wpisują, ekipa od głosowania je przygotowuje, a informatorzy zachęcają do głosowania. Uwaga wersję regulaminu po konsultacjach, która ma zostać poddana głosowaniu należy upowszechnić w szkole.

2. Samodzielna realizacja zadań przez grupy (5 godzin – praca własna uczniów. Ustal z uczniami w jaki sposób, w czasie realizacji swoich zadań mogą otrzymać poradę czy wsparcie od Nauczyciela)

Etap 3: Głosowanie nad spisany projekt – organizowanie głosowania w szkole (3 godziny)

Uczniowie wypowiadają się za przyjęciem lub odrzuceniem projektu regulaminu w równym, tajnym i powszechnym głosowaniu. Dopiero po przyjęciu tego regulaminu organizowane są wybory do organów samorządowych. Jak zapewnić frekwencję oraz równość, tajność i powszechność?

- Informowanie (facebook, radiowęzeł, maile do uczniów)
- Przygotowanie kart do głosowania
- Stworzenie punktu do głosowania
- Zliczenie głosów

Ważne jest by uczniowie upublicznili wyniki głosowania oraz opublikowali (na stronie www, na tablicy samorządu uczniowskiego) nowo przyjęty regulamin.

Podsumowanie i refleksja

Czas trwania: 1 godzina

Zaproś uczniów do podsumowania ich zaangażowania w projekt. Poproś by każdy na małej kartce napisał czego ona osobiście nauczyli się dzięki niemu. Następnie poproś chętnych uczniów by podzielili się swoimi odpowiedziami.

W drugim kroku poproś uczniów, by zastanowili się co dzięki ich działaniom zyskała społeczność uczniowska. Zapisz na tablicy te korzyści. Doceń uczniów zaangażowanie.

W podsumowaniu warto również zastanowić się, w jaki sposób proces uchwalania regulaminu można przeprowadzić w przyszłym roku. Co warto powtórzyć a jakie działania można zmienić. Zanotujcie te uwagi.

Załącznik 1: Co to jest partycypacja obywatelska?

... **partycypacja, czyli uczestnictwo**. To sposób na aktywne branie udziału w wydarzeniach, które nas dotyczą. Możliwość zabierania głosu, uczestniczenia ludzi w działaniach i decyzjach.

... **obywatelska, czyli dotycząca nas jako obywateli**. To taki rodzaj partycypacji, który opiera się na komunikacji z władzą. Skupia się na wzajemnym wspieraniu władzy oraz obywateli we wspólnym podejmowaniu decyzji.

Nasz portal poświęcony jest tak zwanej partycypacji *wertykalnej* (dotyczącej relacji władzy z obywatelami, często więc nazywanej partycypacją obywatelską), jednak w literaturze pojawia się także zagadnienie partycypacji *horyzontalnej*, które dotyczy przede wszystkim współpracy różnych grup, osób w osiągnięciu wspólnego celu (np. sąsiedzi chcący zagospodarować wspólne podwórko lub różne organizacje zajmujące się osobami niepełnosprawnymi podejmujące wspólne działania).

Partycypacja obywatelska może przybierać różne formy, które w założeniu uwzględniają różny stopień zaangażowania obywateli w podejmowane decyzje. Taki podział nazywany jest drabiną partycypacji.

Informowanie to najprostsza forma partycypacji, angażująca obywateli w najmniejszym stopniu. Działania władz sprowadzają się do poinformowania obywateli o decyzjach ich dotyczących. Nie ma tutaj miejsca na jakikolwiek aktywny wpływ ludzi na kształt podejmowanych przez władzę działań, sprowadza ich jedynie do roli biernych odbiorców.

Konsultowanie jest kolejnym "stopniem" na drabinie partycypacyjnej ze względu na zwiększony udział obywateli w prowadzonych działaniach. Poza poinformowaniem, władza daje obywatelom możliwość wypowiedzenia się na temat planowanych działań. Osoby uczestniczące w konsultacjach występują niejako w roli „doradców”, których pyta się o zdanie i opinie w konkretnej sprawie. Głosy obywateli są więc rozważane, choć nie ma gwarancji, że zostaną wzięte pod uwagę. Obecnie, ze względu między innymi na regulacje prawne, jest to jedna z najpopularniejszych form partycypacji obywatelskiej w Polsce.

Współdecydowanie jest najwyższym stopniem partycypacji obywatelskiej ze względu na pełne partnerstwo pomiędzy władzą a obywatelami polegające na przekazaniu obywatelom części kompetencji (ale i tym samym odpowiedzialności) dotyczących podejmowanych działań i decyzji. Poniekąd to wprowadzenie przez władzę w życie prostego (choć bardzo trudnego w rzeczywistości) założenia, że „ludzie wiedzą lepiej, czego im potrzeba”. Tym samym obywatele mają realny wpływ na planowane, dotyczące ich (bezpośrednio lub pośrednio) działania.

Kto może partycypować?

Partycypować może każdy. Ważne jednak, by wiedział po co to robi – jaki cel chce tym samym osiągnąć. W proces partycypacji obywatelskiej, który z założenia dotyczy obywateli oraz władz lokalnych, bardzo często zaangażowane są także organizacje pozarządowe. Odgrywają one często rolę inicjatora całego działania oraz pewnego rodzaju pośrednika między dwoma głównymi „aktorami”. Taki model sprzyja wzajemnej komunikacji i pozwala na lepsze uporządkowanie całego procesu.

Jak partycypować?

Proces partycypacji (zarówno w formie konsultacji, jak i współdecydowania) można przeprowadzić korzystając z bardzo różnych [technik i form](#). Wiele spośród nich pojawia się wciąż jedynie zagranicą, choć w Polsce stosuje się coraz więcej nowych rozwiązań. Przy wyborze odpowiedniej techniki, za pomocą której sam proces będzie realizowany, ważne jest dokładne określenie celu i funkcji, jaką sama partycypacja ma spełnić. Takiej właśnie kolejności kroków w planowaniu procesu dotyczy tzw. zasada FFF (Form Follows Function).

Po co partycypować?

Działania związane z partycypacją można podejmować z bardzo różnych powodów. Partycypacja obywatelska sprzyja rozwojowi demokracji lokalnej (poprzez wzmocnienie oddolnych inicjatyw obywatelskich), pobudzeniu i integracji środowisk lokalnych dzięki podejmowaniu wspólnych działań. Jest również skutecznym sposobem na rozwiązanie kontrowersyjnych problemów: daje możliwość wysłuchania opinii wszystkich zainteresowanych osób, „rozbrojenia” lokalnych konfliktów i zbudowania kompromisu. Jednak konkretne powody i [motywacje](#) leżące u źródeł partycypacji mogą różnić się ze względu na rolę, jaką odgrywa się w całym procesie i którego spośród zaangażowanych „aktorów” się reprezentuje.

Źródło: <http://partycypacjaobywatelska.pl/staticcontent/9/show>

Załącznik 2 (dla nauczyciela): Podstawowe informacje o Regulaminie wybierania i działania organów SU

W Pkt. 3 art. 55 ustawy o systemie oświaty czytamy: *Zasady wybierania i działania organów samorządu określa regulamin uchwalany przez ogół uczniów w głosowaniu równym, tajnym i powszechnym. Organy samorządu są jedynymi reprezentantami ogółu uczniów.*

Zapisy ustawy są zobowiązaniem, jakie Państwo nakłada na szkołę i jej pracowników w zakresie realizacji zadań edukacyjnych. Co możemy wyczytać z tego punktu na temat regulaminu?

Regulamin określa zasady wybierania organów samorządu uczniowskiego.

Oznacza to, że powinien zawierać rodzaj ordynacji wyborczej, w której znajdą się informacje dotyczące zasad kandydowania i wybierania członków tych organów. Ale zanim do tego dojdziemy musimy wiedzieć, jakie mają to być organy (np.: samorząd klasowy, rada SU). Tę wiedzę powinni wygenerować uczniowie, bo organy mają ich reprezentować.

Regulamin powinien dawać odpowiedź na pytanie, kto może kandydować do organów SU, czyli zapisać w nim należy jasne i precyzyjne kryteria (wiek, liczba podpisów zebranych, zgłoszenie programu wyborczego itp.). Nie